

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Klasik ve Modern Dönem Kalam Metinleri	TİB5024		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	İslâm'ın düşünce sahasındaki temel disiplinlerinden olan kelâm alanında verilen eserleri orijinal dili ile okumayı, anlamayı ve meseleleri değerlendirebilmeyi sağlamaktır.				
Ders İçeriği	Klasik kalam metinlerinin özellikleri, Klasik dönem kalamcılarının ve mezhepler tarihçilerinin inanç konularını ve mezhepleri ele alış yöntemleri, Başlangıç dönemi ile tedvin ve tasnif dönemine ait belli başlı eserler ve kelami açıdan analizi, tarihi süreçte yazılmış olan eserlerin karşılaştırılması.				
Ders Kaynakları	Ebu Hanife, İmam-ı Azam'ın Beş Eseri (metin ve çeviri), İstanbul 1992 Ebü'l-Hasan el-Eşari, el-İbane an Usulî'd-Diyane, Kahire 1987 Ebu Mansur el-Mâtürîdî, Kitabü't-Tevhid, İstanbul 2003 Ebü'l-Muin en-Nesefî, Tebsiratü'l-Edille, Ankara 1993 Mecmua, Akaid Risaleleri, (Haz Ali Nar), Beyan Yay., İstanbul 1998 İzmirli İ. Hakkı, Yeni İlm-i Kalam, İstanbul 1338-1341h.				

Hafta	Konu
1	Erken dönem akaid risaleleri: Ebû Hanîfe'nin el-Fıkhü'l-ekber'i
2	Eş'arî kelâmının oluşum dönemi eserleri: Eş'arî'nin el-İbâne an usûlî'd-diyâne'si
3	Maturidi'nin Kitabu't-Tevhid'i
4	Geç dönem Mutezîlî metinler: Kâdî Abdülcebbar'ın el-Muhtasar fî usûlî'd-dîn'i
5	Şii kelâm eserleri: Şeyh Müfid'in Evâilü'l-makâlât'ı
6	Eş'arî kelâmının sistemleşme dönemi eserleri: Bâkîllânî'nin Kitâbü't-temhîd'i
7	Mâtürîdî kelâmının sistemleşme dönemi eserleri: Nesefî'nin Tebsiratü'l-edille'si
8	Ara sınav
9	Fahreddîn er-Râzî'nin el-Muhassal'ı.
10	Kelâmda şerh ve haşiye türü eserler: Cürcânî'nin Şerhu'l-Mevâkıf'ı
11	Taftazani'nin Şerhu'l-Akaid'i
12	Yeni ilm-i kelâm dönemi eserleri
13	Yeni İlm-i Kalam adlı eserin içeriği
14	Muhassal adlı eserin içeriği
15	Final Sınavı

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotları	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	3	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	2	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Küçük Grup Tartışması	2	7
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, eleştirel düşünme, soru geliştirme, yönetsel beceriler, takım çalışması	Grup Çalışması	2	7
Ara Sınav 1		2	1
Ödev 1		48	1
Final		2	1
Ders İş Yüğü:		192	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		7,53	

Program Çıktıları	
1	Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
2	Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
3	Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
4	Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
5	Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
6	Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
7	Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
8	Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
9	Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
10	Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
11	Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
12	Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
İslam Dini'nin temel kavramları, kaynakları, esasları, değerleri ve felsefesini tanımlar.	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4
Temel dini metinleri okur, açıklar ve yorumlar.	4	5	4	4	4	3	5	3	3	3	3	4
Günümüz ihtiyaçları çerçevesinde temel dinî problemleri tespit eder ve çözüm üretir.	4	4	5	4	4	3	5	5	3	4	4	4
Erken ve geç dönem kelâm metinlerini yazım üslubu ve içerik açısından karşılaştırabilme	5	4	4	4	5	3	5	3	3	3	3	4
Kelâm eserlerinde farklı disiplinlerden alınan bilgi birikimine yer verilmesinin sebeplerini açıklayabilme.	5	4	4	3	3	3	5	5	3	3	3	5
Ortalama Değer	4,4	4,2	4,2	3,8	4	3	4,6	3,8	3	3,2	3,2	4,2

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/428453>